

Izbaja vsaki dan

... in od petih in polnih do 5. uri, od petih in polnih do 9. uri jutro.
Povsemne številke se prodajajo po 3 avš (6 stotak) v manjših tobačnih v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, St. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
... in od petih in polnih do 5. uri, od petih in polnih do 9. uri jutro.
Povsemne številke se prodajajo po 3 avš (6 stotak) v manjših tobačnih v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, St. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
... in od petih in polnih do 5. uri, od petih in polnih do 9. uri jutro.
Povsemne številke se prodajajo po 3 avš (6 stotak) v manjših tobačnih v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, St. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natimila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Z manifestacijskega shoda

polit. društva „Edinost“ za koroške Slovence.

III.

Govor Josipa Mandiča.

Vsaki volilec naj sme voliti oziroma odati svoj glas v kraju svojega bivanja. (Predlog dr. Loeckerja). Povsem drugače stoji stvar glede druge zahteve. So-li volilni okraji, kakor jih je sklenil volilni odsek: pravični? Ali varujejo našo narodno posest? Ne, gospoda, vse poprej, nego to, ker se ne ozirajo, kakor bi trebalo, na število prebivalstva, na teritorialno celotnost in na skupnost interesov volilnega okraja. Ne ozirajo se na število prebivalstva — s tem je rečeno: volilni okraji bi morali biti kolikor toliko enaki po številu prebivalstva! Glas volilca mora n. pr. v volilnem okraju Celovec ravno toliko veljati, kolikor v volilnem okraju Beljak. Le v tem slučaju je možno govoriti o kaki horizontalni enakosti volilne pravice. Kaki pa so v tem pogledu posamični jugoslovanski okraji po novem načrtu? Ravno narobe. Poglejmo Gorisko in Istro — da ne govorim o Koroški o kateri hočem pozneje govoriti. Volilni okraji so tako neenaki, tako heterogeni, da si je težko misliti kaj hujšega. Od 6 volilnih okrajev ima I. (Gorica, mesto) 25.400 prebivalcev; II. (goriški sodni okraj brez Ločnika) 38.500 prebivalcev; III. (Ajdovščina) 43.200; V. 33.500, a VI. 49.400. Že te številke dokazujejo, da je umetnost razdelitve naravnost kričeca. In ali tu glas volilca v I. okraju isto v veljajo kakor v VI.? In v Istri? Pomislimo le na koperski volilni okraj in na paljski!

Ali razdelitev ni pravična, ker ne varuje naše narodne posesti. Da ostanemo pri Goriskem. Tu je nad 25.000 Slovencev razkropljenih po italijanskih krajih. Rezultat temu je, da na 195.000 Slovencev prihajajo ravno tako trije poslanci kakor na 99.000 Italijanov!! (Vsklikanje in pojavi ogorčenja) V Istri naj imajo Slovenci in Hrvatje ki tvorijo 192.000 duš prebivalstva ravno toliko politične moči, kakor 135.000 Italijanov!! (Ponovni pojavi ogorčenja). A pri tem se bo izgubljalo v posamičnih italijanskih volilnih okrajih po 9000, 11.000 in 6000 ljudstva naše krvi. (Hrup in razni vskliki.) A naša naša Koroška? Kaj naj rečemo o njej. Niti pomisliti ne moremo na naše mile brate na Koroškem, ne da bi nam zarosile oči. (Vsestransko pritrdjevanje.) Da — tu je volilna geometrija doživela svojo največjo zmago. Ne srečna geometrija, nesrečna metoda, ki razdeljuje volilne okraje tako, da šibka stranka postaja še šibkeja. Tu je princip razkropljenja in oropanja avtohtonnega telesa izveden z največjo konsekvencijo, z največjo brezobzirnostjo. (Burno pritrdjevanje.) To je naravnost vandalizem. (Viharno ponovno pritrdjevanje.) Najbolj izpostavljene in najbolj tlačene naše brate se hoče zadeti v življenski živec (Vsklikanje: Tako je!), vzeti jim vso življensko moč! (Viharno pritrdjevanje.) Vladni naert jim jemlje ono malo, kar so doslej imeli, in razdeljuje se svojo krivično razdelitvijo volilnih okrajev kompaktno slovensko ozemlje. Že po uradnih statističnih podatkih je na Koroškem 40.400 Slovencev (faktično pa jih je do 120.000). Imeli bi torej pravico do 3 čisto slovenskih mandatov. Pravim: do 3, ker, čim imajo Nemci na Koroškem pravico do enega mandata na 21.500 prebivalcev (I. okraj), oziroma 21.600 (II. okraj), mislim, da bi morali Koroški Slovenci več nego pravico do enega mandata na 40.000 prebivalcev!! (Gujte! Gujte!), katero število dosega le eden čim 9 nemških volilnih okrajev. Vedoča vse to, je vlada izvedla razdelitev volilnih okrajev tako, da so Slovenci kar izginiti (Vihar in grozen krik). Slovenci so potisnjeni v nevarno nemške okraje in s tem, seveda, politično ubiti. (Vrišče in ropotanje.)

Da vam pokažem, kako je vlada na ukaz njenih nemških prijateljev znala kroititi koroški Slovence, naj vam povem, da je v II. okraju (Celovec) volilcev: Nemcev 21600, Slovencev 12.900; v IV. okraju (sodni okraj Velikovec itd.): Nemcev 23.000, Slovencev 11.300; v IX. okraju (Podkloster itd.): Nemcev 29.200, Slovencev 11.800. Torej le v teh treh okrajih je žrtvovanih Nemcem 36.000 Slovencev!! (Neopisen hrup, elementarni pojavi ogorčenja). In to naj bi bil rezultat pravične demokratične reforme?! Ubogi Korošci! Afflavit Deus — et dissipati sunt.

Tu se vlada sploh ni držala načela, da se volilci ločijo po narodnosti, dočim je v drugih deželah pokazala kolikor toliko vsaj dobre volje v tem pogledu. Z vso pravico povdarja „Promemoria“ koroških Slovencev, da je vlada nemškemu nacionalizmu na ljubo na res nečuten in barbaričen način razkosala slovensko kompaktno narodno ozemlje. Za Nemce je imela vlada princip: naj se varuje narodna posest! Za druge, za koroške Slovence pa ta princip ni smel veljati. Za kranjske Nemce je vlada znala okraj kočevski razdeliti tako, da so Nemci mogli za le 14000 kompaktnih nemških Kočevcev zahtevati poseben mandat!! Zakaj pa ni vlada razkosala kočevskih Nemcev, potisnivi jih v bližnje slovenske okraje?! (Frenetično pritrdjevanje). Ali ne bi bil manjši greh volilne geometrije, ako bi v Kranjski žrtvovala največ 22000 Nemcev Slovence, nego da je 60000 Slovencev žrtvovala koroškemu Nemstvu?! (Ploskanje in odobravanje). Nemci si seveda drugače mislijo stvar. Za njih bi pomenjale največjo narodno nepravilnost, ako ne bi bila vlada za 14000 Kočevcev vstvarila posebnega nemškega okraja, da-si je bilo v resnici absolutno nemožno kreirati ga po principu pravičnosti, pa bilo tudi avstrijske pravičnosti! (Frenetično aplavz. Klici: V Avstriji ni pravičnosti!) Ne smemo se čuditi temu. V predvčerajšnji številki „Nene Froio Presse“ piše profesor dr. Wieser doslovno: „Volilnih okrajev, ki ne bi zagotovili Nemcem, če ne ravno hegemonije, pa vsaj premoč v ekonomičnem in političnem življenju, kakor je edino primerno njihovi davčni moči in njihovi važnosti za ves avstrijski promet, takih volilnih okrajev Nemci ne smejo vsprejeti!“

Ne, gospod profesor, ne treba vam bati se! Nemci dobite premoč ekonomsko in polit. in tudi hegemonijo. Za to že skrbi avstrijska vlada (Frenetično pritrdjevanje) in njeni močni severni patroni! (Vrišče, vsklikanje). Torej: razdelitev volilnih okrajev ni pravična, ni razumna. Zakaj ni razumna? Ker se ne ozira na politični in socialni element. Citiram vam tu velikega učitelja državnega prava, profesorja Gumplovicza: „Na vsaki način dela tendenciozno tisti zakonodajalec, ki volilne okraje razdeljuje tako, da vstvarja v istih umetno premoč ene socialne grupe pred drugo!“

To vam je, gospoda, glasovita volilno-okrajna geometrija!! (Vsklikanje). (Pride še).

Iz Hrvatske.

Zagreb, 28. septembra 1903.

Nimam, rekel bi, nič posebnega, da vam javim, a še manje, kaj nujnega. Ali, evo zagloobil sem se v misli, s katerimi se zazibavam v neko posebno čuvstvo zadovoljstva. Priznavam, da je to obznanje, ali hočem uživati za hip in ne dopuščam, da mi misli ubeže za kulise.

Pred očmi so mi sedaj že historične volitve v maju, ko je narodna volja, zaobčutivša le dih svobode, odpihnila vse, kar jej je bilo na poti. Hrepenenje po svobodi je — čim so verige nekoliko popustile — raztrgalo iste ter je tlačitelje vrglo v ozadje, da se jim zatemi na javnem polju za vedno. Malo po tem je narod radostnega srca cvetjem pozdravljaj svoje poštene prave pravke, sotrpine, ko so se stavili v — da ga krstimo tako — v „narodni zbor“. Na čelu vidimo vrlega in omiljenega starina — po borbi in po letih —, kako propoveduje besedo svobode s tistega

mesta, s katerega smo bili navajeni slušati samo zapovedi tiranskega pašovanja. Podajmo se žnjim v »usodno« Budimpešto, da čujemo, kako tudi tam možato povzdiga svoj glas — glas, ki ga Madjari v celem četrstoletju niso čuli. Tudi v delegacijah vidimo, da smo dostojno zastopani: tudi tam se je čulo o nas.

Povrnimo se v domovino in ozrimo se navzdolu. Vidimo med narodom razkropljene zastopnike, ki polagajo račune njim, ki so jim poverili skrb za svojo blaginjo! Res, ne navadno spoznavanje dolžnosti, o kateri se je doslej ravno nasprotno sodilo. Pa vse to se godi na skupščinah, zaupnih sestankih — brez orožnikov! In tista prejšnja težka skrb naših upraviteljev za „javni mir in red“ ni nič večja prav v ničemer! Takim potom navstajajo po vsej domovini strankarske organizacije vsake barve in radi tega se niti las ne krivi nikomur. Nič manje se ne gibljejo posamični stanovi in stroke. Organizirajo se dnevnici arji in stavljajo odkrito in brez bojazni zahteve v prilog svojemu napredku ter jih pošiljajo „Visoki kr. hrvatsko-slavodalm. deželni vladi“, temu nekdanjemu strašilu za vse roje, ki se bore za kruh. Za njimi dvigajo pravični svoj glas res zapuščeni učitelji, sestajajo se svobodno — in k temu še v šolski dobi — v velik zbor, kjer natanjko razlagajo svoje bedno stanje in stavljajo tudi zahteve na ono „Visoko vlado“ za svoje dobro in za zdravi temelj narodne vzgoje.

Ali tudi to ni še dovolj. Osveženi žarom svobode so se zavedli svojega poklica v življenju naroda in so se v tem smislu uvrstili javno v politične grupe. In nekateri so se celo podali tudi v tako grupo, kjer napovedujejo vojno „Visoki“ in njenim oporam. Torej vojno proti njemu, ki se mu imajo zahvaliti za to svobodo glasu!! Duživali smo tudi nekako organizacijsko občenje sodnikov, a sedaj se dela na organizaciji gospodarjev i t. d.

In sedaj še dve tri markantne pojave. Vlada, oziroma oddelni predstojnik dr. Badaj, je izdelal načrt tiskovnega zakona, ki ga preveja svobodomiselnost, po modernih principih, ter je pozval novinarje kakor strokovnjake, da ta načrt temeljito proučijo.

Podban dr. Nikolić je s posebno naredbo odpravil takozvani „Prügel-patent“ ter preprečil obsodbe „na prečac“ (v naglici).

S slično naredbo je odpravil vse „modre“ domisleke naših upraviteljev, s katerimi so osrečevali shode, sestanke i vsako svobodno kretnjo. V petih mesecih sta se dogodili samo dve konfiskaciji. — Te dni so bila obelodanjena premeščenja precejšnjega dela stafaž khuenovščine na tak način, da njihovo delo, ki je identično z demoralizacijo, postane oslabljeno.

Se bi imel kaj naštevati. Nu omeniti hočem samo še danes osem dni opisane skupščine Radićevcev, skupščine Frankovcev, skupščine socialnih demokratov; omeniti hočem še afero s hrvatsko zastavo na Reki, (o čemer poprej niti ziniti ne bi smeli) potem sokolsko slavo v takem stilu (kakor bi se ga poprej niti misliti ne upali). O škandalih na Reki se dopušča javno raspravljanje v vsakem tonu in pristojno zastopanje časti naroda.

Nametal sem nekoliko črt: razmišljevaje o sedanjih razmerah in prispodablja je jih z nedavno minolostjo. Pak prispodoba mi nudi to čustvo užitka — da: vendar dišemo svobodneje, gibljemo se svobodneje! Človek se širi, ne občuti spon — nada v srečno bodočnost dobiva izdatne hrane.

Ali ne daj Bog, da bi bili vsi taki, kakoršen sem jaz v ta hip! Hipni polet se zastavlja pred oblaki, ki se gromadijo v raznih barvah, obetajoči dežja suši narodnih slabosti — a v resnici pripravljajo točo krvavo izsiljenim narodnim pridobitvam.

Srečujemo se namreč z nadbiskopom Posilovićem, ki vojujoč in pod vsem cerkvenim sjajem nastopa proti novi svobodi in novemu napredku; argusovščina „Hrvatskega prava“ podtika Supila novo podkupljenje in najpoštenejim domoljubom krađno narodnega denarja; „Hrvatstvo“ začinja iznova igrati

častno ulogo agenta provokatorja; Radić pripisuje vse dobro nove ere svoji zaslugi in živi na račun mržnje seljakov do gospode (da-si so naša „gospoda“ le prva stopinja za seljakom, kajti pravega srednjega stanu niti nimamo).

To je dobro edino le od te strani, da se ne zazibljemo in da ne nehamo biti previdni — a dobro ne postane slabo, da le pokažemo toliko zavednosti, da preprečimo njihove mahinacije.

Nu, da vidimo!

A. N.

Na jugoslovanskem Pijemontu.

Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Kraševac.

III.

Prvi beligradski utisi. — Na kolodvo ru. Nič pašuša. — „Pri ruskem carju.“ „Kod grada Soluna.“ — V čitalnici „Slovenskog Juga.“ — Topčider. Letovišče kraljev Obrenovičev. Velikodušnost kralja Petra Kćutnjak. — Beogradska električna železnica. — Na Teraziji. Pred kraljevo palačo. — Na Kalimegdanu. Spomeniki znamenitih Srbov. Beogradska trdnjava. — Mali Kalimegdan — beogradske Prater. — „Kod Arnauta.“ — Beogradska „bohème.“ — Dragutin Inkiostr i jugoslovanska narodna umetnost. — Nov jugoslovanski umetniški pojav v Srbiji. — V narodnem pozorištu. Spomenik knjaza Mihajla. V narodni skupščini. — Izlet v Zemun. — Beogradska žurnalistika in kolportaza. — Carinska vojna.

Naj mi bo dovoljeno, da se o tem velezaslužnem umetniku, o njega novi smeri na širje razpišem nego bi sicer pristojalo v podlistek političnega lista, ali trdno sem prepričan, da gre tu za važno kulturno delo jugoslovanskega duha. V naslednjem iznašam misli, ki sem jih preresetaval z omenjenim umetnikom sami deloma tudi nazore in mišljenje umetnika. Kateri je Inkiostr i umetniški cilj?

Predmet je vrlo velik in važnogu interesa za nas; tiče se narodne umetniške kulture jugoslovanskega naroda, katera vspe popolnoma samo takrat, ko bodo ti narodi vzajemno delovali na temu zvišenem polju. A to jih predysem duševno ujedini. In kedar je duša jedna, vse ostalo jej sledi! Umetnik ima dvojno dolžnost: zaprvo da uzgaja sodobnike, in v drugič, da ostavlja potomstvu uzore, ki bodo sposobni za plodenje vedno boljšega, plemenitejšega sadu! Umetnost ni nikakova intelektualna zabava, namerjena plemeniti aristokraciji viših slojev. Umetnost je najvažnejši činitelj v pedagoškem, socialnem in ekonomskem vprašanju. Kriza, skozi katero prehaja umetnost že daljši čas, mora se pripisati zastarelim akademskim teorijam, ki omejuje svobodo vlast in razvitek, to je: odstranjujejo od sredine industrijalne umetnosti in praktične uporabe. V takšnem robstvu postaja umetnost neplodna. Na žalost je vse ono umetniško, kar vidimo mi v naših jugoslovanskih deželah — bilo to kiparstvo, slikarstvo, arhitektura ali dekorativne umetnosti — plod tega bolnega stanja, v katerem se nahaja umetnost. Največa in najplemenitejša dolžnost umetnika je: da vzbuja estetično ganotje iz karaktera svojega naroda. Ako je kak sin te zemlje, ako je Srbin, postal velik in najveći francoski ali italijanski umetnik, in ako deluje v duhu onega naroda: on je izgubljen za nas! Resnica je kakor nam dokazuje zgodovina, da družba more biti in živeti brez svoje umetnosti, ali to samo tedaj ko se nahaja še najnižji stopinji svojega razvitka. Ali čim narod začinja povečavati postanek svojega življenja in ko ni več suženj, takrat se pojavlja umetnost instinktivno, ker je lepota ena največjih duševnih potreb človeških! Umetnost naroda beleži njegovo stališče na potu civilizacije in kulture, beleži v zgodovini zmago človeka nad prirodo, in vstvarja karakteristično narodno obilježi, ki veže čvrsto vezjo prošle generacije z mladimi vnuki. Od davnih davnin obstajalo je v Jugoslovanih umetniško čuvstvo in ljubav do lepote: samo so bila ta čuvstva uglasena v borbah razne vrste. Na mejah, je razni upliv tujincev, opazati tako

v umetnosti kakor v jeziku, ali ti uplivi so obmejeni na pojedine kraje in nimajo moči, da uničijo ono, kar nam sijajno dokazuje arheologija in etnografija o naši umetniški prošlosti. Že dlje časa sem pa spimo in kakor da se pri nas ne občuti ta potreba: umetniška degeneracija nas poplavlja! Sveta dolžnost vsakega našega umetnika je, da se proti temu bori in vzbuja one stare plemenite občutke v sovrstnikih. Zato se Inkiostri obrača k naši mladini, ki se vpenja po trnjevem ali vzvišenem umetniškem potu, in jej veli, kako je nje sveta dolžnost, da vso svojo moč, ves trud in požrtvovanje, vso dušo in ljubav posveča tej nalogi v korist našega kulturnega razvitka: oživitvorenjem naše narodne umetnosti bo velikega materialnega haska naši domovini. Naša jugoslovanska plemena, in osobito Srbi, so skoz vekove, (da si sužnji pod tujim jarmom mučeniki in večni trpini) ohranili svojo pesem, svojo glasbo, svoje narodne nošnje in običaje. Tolika ljubav, toliko plemenitih čustev ne sme se izgubiti v noči brezbržnosti, ampak po naporu naših umetnikov morajo vzcvetati novim življenjem, da zasijejo v novem lesku! Ne pozabljajmo nikoli, da veliki, neizcrpni vir novih idej leži v narodni ornamentiki: nepoznan, neopažen, neiskan nevidjen, in zato neobljubljeno od neveščakov. Zato širi g. Inkiostri propagando, da se naši umetniki naučijo ceniti umetnost naroda, ker v najprostočnejših oblikah narodnih izdelkov se nahajajo globoka umetniška pravila, ki se morajo proučiti, in na katerih se ima osnovati naš narodni, umetniški prepoved. Treba uvažiti plemenitost umetniških narodnih tradicij! Ohranitev, razvitek in oplemenjenje narodnega, umetniškega očitstva v vseh njega oblikah, večih manjših in najmanjših ni samo neizogibna moralna dolžnost, temveč ogromno velika materialna korist.

(Pride še.)

Trgovski dom in trgovski nastavljenici*).

Pred nekaj časom se je začela velika akcija za takozvani trgovski dom. Apelira se na trgovce in nastavljenice, da se naj spominjajo in prispevajo fondu za ta dom.

Ker se torej pozivlja nas vseh trgovskega stanu in ker je ta nova akcija velikega pomena za trgovce, posebno pa za trgovske nastavljenice, je naša dolžnost, da se nekoliko pobavimo z njo.

Staviti hočemo reprezentacijsko stavbo, celo na 3 nadstropja; pod streho hočemo spraviti tretji dom v Ljubljani: „Trgovski dom“.

Za ta fond se nabira povsodi, celo pri Nemcih, in se povdarja, da je „slovenische Kaufmannschaft“ z veseljem pozdravila idejo trgovskega doma.

Mi nimamo nič proti temu, ako se nabira po svetu, nič, ako je pozdravila „slov. Kaufmannschaft“ to idejo, pač pa moramo povedati javnosti, da ta „slov. Kaufm.“ ne reprezentira niti 5 glav, ki bi bile iz prepričanja za trgovski dom. Trgovski nastavljenici pa so sploh proti temu domu, kar je popolnoma prav, ker vsa akcija kaže, da se hoče izkoristiti in vporabiti trgovstvo in nastavljenice, ki pa ne bo imelo ne koristi, ne bese, ako bi kedaj stal trgovski dom. Kaj bo koristil dom trgovcu v postranski vasi ali trgu, kaj nastavljenicu, ki naj dela sedaj za dom? Ako je izgubil svoje delavne moči, je postal takorekoč berač; ako je imel nesrečo, se ne bo smel zateči v trgovski dom, in iskati tam pomoči in podpore, ker: „za falirane trgovce in krepane komije ne bo prostora“ v trgovskem domu.

Pred nekaj leti se je sprožila ideja, da bi si ustanovili podporni zaklad za onemogle člene slov. trg. društva „Merkur“. Z velikim veseljem so pozdravili to idejo ne samo trg. nastavljenici, ampak tudi trgovci; saj bi ta zaklad postal sčasoma velikega pomena za obojne. Delalo in agitiralo se je za zaklad z vso vnamo. Sčasoma pa je postalo mirno; ta podporni zaklad se je skoraj pozabil, celo izginil (!?). Postal se je revež, ni več modern, treba kaj novega. In zato sta spravila dva njihovo idejo na program, t. j. trg. doma. Rodila se je v glavi prvega, ki je v slov. javnosti po nepotrebnem diskreditiran in bi zopet rad dobil kredit, a drugi, ki bi morda rad postal kakov „derehtar“, jo ne-

* Pismo, ki nas prosi, naj objavimo ta dopis iz Ljubljane, nosi mnogo podpisov. Mi se seveda ne identifikujemo z dopisom in so predali našega lista odprti tudi drugim menenjem.

guje. Začelo se je biti na veliki reklamni boben za trg. dom, hoče se odvrniti vsa pozornost, vsi prispevki, od prepotrebnega podpornega zaklada.

Jasno je, da teh gojiteljev ideje trg. doma ni vodila in ne vodi želja, sveti namen, da bi koristili bodočnosti trgovstva in trg. nastavljenca, ampak zasledujejo se le osebni interesi dobičkaželjnih in častihlepnih glav. In ker ne bomo imeli zavetišča v trg. domu, se tudi ne moremo in ne smemo zavzeti za to idejo, pač pa jo moramo odločno obsoditi, moramo zahtevati, da se opusti in se nabirajo prispevki le za „podporni zaklad“.

Za trgovski dom ni potrebe, ne denarja; tudi se ne da toliko nabrati, zato je proč s to idejo in obrača se naj pozornost na podporni zaklad za onemogle člene trg. društva „Merkur“.

Stanovski tovariši! Naša marljivost, naše zdravje, naša kri se drži naših krvavo zasluženih belic; zato jih spoštujemo, ne trošimo jih za nepotrebne ideje, pač pa jih obračajmo v svojo korist! Obračamo se do vas in vas opozarjamo, sotrpini, čedno oblečeni ali na slabjem, kakor najzadnji delavec: glejte v svojo bodočnost in videli boste, da je žalostna! Naša delavna moč se dan za dnevom manjša, zasluček vedno slabši, negotov, draginja vedno večja! In pri vsem tem je treba hraniti za stara leta. Pa kaj in kako!? Preti nam bolezen, nesreča, brezposelnost, za te slučaje naj služi podporni zaklad, za te slučaje naj bi bil v pomoč in zavetišče, vrata, na katere se lahko potrk za pomoč in podporo.

Res je, da morda stopi v veljavo zakon o starostnem zavarovanju; ali s tem še nismo iz vode. Opozarjamo in povdarjamo, da država in vlada, ki je do sedaj poznala trgovca in trg. nastavljenca le, kadar jo moral plačati davek, ali obleči vojaško suknjo, ni ščitila našega stanu, ni videla naših žalostnih razmer in boja za obstanek; pač pa izžema industrijo in trgovino do zadnje kaplje krvi. Tudi sedaj nam ne ponuja nič dobrega. Ta zakon je najslabše skrpucalo, gnilo jabolko, ter se norčuje takorekoč iz naših razmer. Spomniti se je le na 40 (!!) službenih let nastavljenice, katerih skoraj 50% umira na jetiki, ker večinoma delajo po 14—16 ur na dan, in pa na državni prispevek 100.000 K, ki se za plače direktorjev ne bo zadostoval. Zategadelj je vedno potrebno, da nabiramo za podporni zaklad, ki je siguran, in ne za to, kar je v megleni bodočnosti in nad čemer lahko zapoje boben in zavladajo sekvester. Našega podpornega zaklada ne bodo rubili ne dajali pod sekvester, torej je le ta vreden naših prispevkov. Od podpornega zaklada bomo imeli enkrat korist, medtem ko ne bomo, ne mi ne naši nasledniki, mogli glodati zidovja trg. doma.

Mi zahtevamo, da se stekajo vsi prispevki za trg. zaklad, da se zanj agitira in opusti ideja vsakega drugega fonda. To je zahteva prevdarnih in razsodnih trgovcev in nastavljenic, ki ne poznajo ne osebnih interesov, ne častihlepnosti. To bodi tudi zahteva vseh stanovskih tovarišev, in pozivljamo vas, da se pridružite našim zahtevam, da se spominjate podpornega zaklada za onemogle, da delate v svoji in svojih sotrpinov bodočnost. Pristopajte pa tudi k slov. trg. društvu, bodi v Ljubljani, bodi v Celju, da bomo združeni vsi!!!

Pozivljamo vas, da predmetov, ki se sedaj prodajajo v prid nepotrebnemu trg. domu, tako dolgo ne prodajate, ampak nakup odstavljate, dokler se prispevki ne stekajo v podporni zaklad. Vpoštevajte naš poziv, držite se ga! V naših rokah je moč in mora se vpoštevati naša volja; ne dajmo se izkoristiti v zasebne interese koristolovcev in častihlepnih!

Prepričani smo, da vzbudi naš stvarni in po razmerah utemeljeni članek veliko jezo gotovih oseb. Morda udarijo kakor razjarjeni Zeus z največim betom po nas. Ali ne dajte se prevariti od sladkih besed in obljub teh izveličarjev, ki bodo seveda obetali rožno bodočnost, zlate dohodke iz trg. doma, katerih pa v resnici ne bo. Izkušnje imamo toliko, da je sploh neumljivo, kako se najdejo še ljudje, ki se ogrevajo za tretji dom v Ljubljani, kjer sta že dva preveč. Ljubljana ni kraj za domove, ni pa tudi denarja. Za zidanje treba denarja in društvo, ki si hoče postaviti dom, mora imeti samo denar, ako hoče obdržati dom v svoji lasti. Izposojevati si ali druge pripustiti kakor solastnike, jim dati besedo, je neumno, kar nalagajo se le dolžnosti, odstopa se takorekoč lastninska pravica in s tem upliv, ki ga dobe kapitalisti.

Res obstojajo druge trg. domovi, ali vzdržujejo jih navadno korporacije z malim številom interesentov pa velikim kapitalom. Tega pa pri nas ni! Zategadelj proč s trg. domom, na dan podporni zaklad!

Kdor nas pobija in nam oporeka, ta ali ne pozna naših razmer, ali je pa naš sovražnik. Kolegijalni pozdrav vsem trgovcem in trg. nastavljenicem!

Protidomovci.

Dogodki na Ogrskem.

Glasovi proti honvedskemu topništvu.

Velik utis je napravil, kakor poročajo iz Budimpešte, neki članek lista „Pesti Naplo“, ki (nasprotno drugim koalicijskim listom) odločno protestira proti ustanovitvi honvedskega topništva ter pravi med drugim: Na dunaju spravljajo v ospredje vojaško vprašanje. Ogrski deželni brambi hočejo dati topništvo in v to svrhu hočejo pomnožiti moštvo in topove. Ljudstvo je gladno in na Dunaju hočejo ulivati topove.

Narod mora odgovoriti nastopno: Mi ne damo za vojsko več ni denarja ni krvi, niti za topništvo in niti proti temu, da se zniža aktivna služba; mi nočemo več slišati o vojaških vprašanjih. Naši živci ne prenašajo več vojaških naprav in naša sredstva ne zadostujejo za rešitev vojaških problemov. Ta vprašanja treba odložiti na stran. Narod pooblašča svoje voditelje, naj odloži rešitev vojaških problemov ne le do časa, ko poteče pogodba sklenjena s kraljem, marveč tudi po tej dobi. Dežela potrebuje povsem drugih stvari. Za vojaška vprašanja nimamo denarja. Ljudstvo noče topov, marveč kruha.

Reforma davkov na Ogrskem.

Iz Budimpešte javljajo: Ministerski predsednik Wekerle pripravlja popolno reformo davčnega zakona. Uvesti hoče progresivno načelo. Razun tega bo preosnovan tudi zemljiški davek. Zakonski načrt v reformi predloži dr. Wekerle poslanski zbornici že koncem meseca novembra.

Ali razširjenje deželne avtonomije ali narodna avtonomija.

V to postavljeni pododbor je v svoji seji dne 27. t. m. vsprejel resolucijski predlog galskega (poljskega) poslanca dra. vitoza Starzynskega, s katerim se pozivlja vlada — ozirom na to, da ob različnih prilikah navstajajo dvomi, katere deželne kulturne stvari spadajo v krog deželne zakonodaje — naj se ob odločanju, da-li kaka zakonodajna odredba o deželnih kulturnih stvarih spada v kompetenco deželnih zborov, ravna po tem, da k stvarim deželne kulture spadajo vse stvari, ki setičejo deželne in gozdne produkcije in obdelovanja in uporabljanja podanege jej deželnega ozemlja. Izvzeti so le slučaji, ko je stvar izrecno in po zakonu pridržana zakonodaji državnega zbora.

Jasno je, da predlog viteza Starzynskega bitstveno in nič drugega nego stremljenje za razširjenje deželne avtonomije.

V rečni seji je bil tudi člen odseka in voditelj „Slov. ljudske stranke“ dr. Šusteršič, ki je tudi posegel v razpravo, podavši izjavo, „da Jugoslavi v obče stoji simpatično nasproti razširjenju deželnozborske kompetence“. — Tako smo čitali v vseh dunajskih listih.

Nas je ta izjava osupnila. Pa ne samo zato, ker smo iz življenjskih narodnih razlogov principijelni nasprotniki vsacega razširjenja deželne avtonomije, ampak tudi zato, ker ona izjava pomenja kričečo nedoslednost v oficijelni slovenski politiki. Spominjamo se, da se je pred nedolгими leti vršil v Ljubljani vseslovenski shod, ki je imel kakor kardinalno točko na svojem programu narodno avtonomijo, torej antitezo deželne avtonomije „Se več: referent o tej točki je bil eden sedanjih prvakov „Slov. ljudske“ in politični somišljenik dra. Šusteršiča. Po tem referatu je bil sklep za narodno avtonomijo navdušeno in soglasno vsprejet.

Sedaj pa načelnik iste „Slov. ljudske stranke“ pozdravlja simpatično predlog za razširjenje deželne avtonomije. Pa da ne bi bili osupnjeni! Dr. Šusteršič je sicer res pridodal klavzalo ali pogoj za varovanje narodnih manjšin. Ali ob razmerah, ki vladajo v onih pokrajinah, kjer je naš narod v manjšini, oziroma, kjer imajo naši nasprotniki deželno upravo v svojih rokah, ter ob kvaliteti teh nasprotnikov, bi moral vedeti tudi dr. Šusteršič, da bi nam vse določbe, v varstvo manjšin nič ne koristile in da bi nas vsako

razširjenje moči deželnih mogotcev narodno ubijalo.

Potem pa bi morali ravno gospodje, ki vedno bijejo na veliki boben svojih principov, ostajati zvesti... velikim principom. Kdor je zapisal na svojo zastavo princip narodne avtonomije, ta mora a priori in brezpogojno odklanjati princip širjenja deželne avtonomije. Povsem prav imajo „Südösterreichische Stimmen“ — ki jih ne piše nikaki slovenski liberalec — ker se dr. Šusteršič kakor člen odseka in kakor izkušen politik ni takoj zavzel za tradicionalne zahteve Slovencev. Mariborski list piše: „Ob vprašanju, ki je je razvil predlog Starzynskega, je za Slovence le ena pot, ki je ne zapuste nikdar. Slovenci poznajo za bodočnost le narodno avtonomijo in jo morajo skušati doseči korak za korakom na svojem političnem delovanju. Odklanja pa z vso energijo vsaki poskus, da bi se deželam dala le jedna pičica še večih pravic, nego jih že imajo“.

Tako je, to je slovenski program, na kateri pa je menda naša slovenska oficijelna politika začela — pozabljati.

Srbski radikali so se združili.

Iz Belegrada poročajo od 28. t. m.: Včeraj se je vršil tukaj velik shod radikalcev, katerega so se udeležili pristaši Pašičeve skupine in tudi mladoradikalna stranka. Bivši minister Jovan Gajja je ostro kritikoval delovanje obeh zadnjih radikalnih vlad ter je obdoličil Pašiča, da s svojo politiko uničuje deželo. Konečno je bilo sklenjeno, da se združita obe skupini, izvzemši nesposobne voditelje stranke, in da se počenši s 1. oktobr. izdaja kakor glasilo združenih radikalcev zopet nekdanji radikalni list „Narod“.

Drobne politične vesti.

Defenzivna zveza med Dansko in Norveško. Kakor javljajo iz Stokholma od 28. t. m. je med Dansko in Norveško sklenjena defenzivna zveza. Švedska se tej zvezi še ni pridružila.

Konferenca avstrijskih škofov se prične dne 8. oktobra na Dunaju. Konferenca, ki jej bo predsedoval kardinal Gruša, bo trajala osem dni.

Ustaja na Kubi. Kakor javljajo iz Havane, so načelniki zmerne stranke, liberalcev in nacionalistov, pripravljeni na vse koncesije, samo da ne pride na Kubi do posredovanja Združenih držav.

Domače vesti.

Nekoliko odgovora „Slovencu“. Naši čitatelji so gotovo z velikim zanimanjem čitali v včerajšnji naši številki ponatisnjene ekspektoracije „Slovenčeve“ o našem manifestacijskem shodu za Korošce in bi se gotovo čudili „Slovenčevi“ odurnosti in nadutosti, če bi tega lista ne poznali že od poprej. Dočim očita dru. Rybářu, da je burzoazijec — morda zato, ker je odvetnik istotako kakor dr. Šusteršič —, se čisto nič ne ženira imenovati zborovalce na našem shodu „na pol narodni, na pol socialistični mob“, torej zasramovati priprosto ljudstvo. Tudi se ne zdi „Slovencu“ nič čudno, da se je tisti shod, ki je bil po njegovem mnenju sklican le po pritisku neke vnane klike, torej nekako prisiljeno zelje, mogel tako navduševati in razburjati za naše nesrečne koroške brate in proti tistim, ki so jih tako sramotno pustili na cedilu.

Ne, ne, dragi „Slovenec“! Shod je sklenilo sklicati pol. društvo „Edinost“ iz lastne inicijative in več nego mesec dni poprej, ker je hotelo izraziti svoje simpatije Slovencev in tužnem Korotanu in protestirati proti krivicam volilnega načrta. Pol. društvo „Edinost“ je vedelo, da s tem ustreže obči želji tukajšnjih rojakov, kar je tudi shod sijajno dokazal. Na shodu smo povedali svoje želje, zahteve in svoja občitanja. A tudi prej smo glede volilne reforme storili svojo dolžnost. In da je bil volilni načrt, kakor ga je vlada predložila državnemu zboru dosti ugodnejši za nas Slovence na Primorskem, nego tisti, ki ga je dr. Šusteršič izposloval se svojim „delom“ in s tistim razvzpitem kompromisom, je v veliki meri pripisati ravno tistim advokatom, ki jih „Slovenec“ zasramuje. Tudi nismo pozabili informirati (potom profesorja Spinčiča, ki se je res z vso vnamo za nas zavzel) naših poslancev, in edino temu se je zopet zahvaliti, da se ni storila usodna pogrška, ki jo je upravljal forcal (ne vemo, zakaj) dr. Šusteršič, da bi se mestni okraj svetojakovski priključil okolici, s čemer bi se nas spravilo ob edini slovenski tržaški mandat! Kar se tiče ojšrega tona našega občinstva na shodu, ima dr. Šusteršičevo glasilo najmanj povoda, za kako zgražanje. Če je smel dr. Šusteršič na slavnostnem zborovanju katoliškega shoda premišljeno psovati nesrečne Korošce in jim žugati s palico samo zato, ker

so se pritoževali radi svoje nesrečne usode: ne sme se čuditi, da je tudi na našem shodu proti tistim, ki so krivi na tej nesreči Korošcev, padla kaka grenka iz razburjene mase! Čudno, da „Slovenec“ meče vso odgovornost na dra. Rybářa, o katerem vendar pravi, da je — „sladko“ govoril. Ali je kriv radi tega, ker je govoril v blagi in korektni formi, a ne po rovtarskem uzoru — „Slovenčevem“?

Tudi tistega „kimanja“ poslušalcev, ki je povdarja „Slovenec“, ne moremo prav razumeti. Če so poslušalci le pritrjevali in prikimavali sladkim besedam Rybářevim, kako je mogel potem navstati tisti tako grajani „fakinski“ ton? Vidi se, da za „Slovenca“ velja pol tistega, kar pripisuje dru. Rybářu: da je sicer zmeden mislec, nikakor pa ne efekten pisec!

Pa „Slovenca“ ni zameriti, ko ima opravka s tako strašnimi ljudmi, ki se navdušujejo za take čudne stvari in patrone, kakor je: politično ali kulturno jedinstvo z Rusi, Karadjordjevič, katoliški Strossmayer in celo pop Milaš! To so seveda „Slovenca“ zelo zoperne stvari, za katerih umevanje je „Slovenčev“ slovansko obzorje veliko pretesno. Zanj je najprej „S. L. S.“, potem dolgo nič, in potem še le slovanska bodočnost.

„Slovenec“ noče priznati niti dnevnega reda našega shoda. Po njem nista bili na dnevnem redu točki: „Volilna reforma in Korošci“ in „Dvotretjinska večina za sprejembo volilnih okrajev“ — ampak 1) katoliško gibanje v Trstu, in 2) „Doli s Kranjci!“ — „Slovenec“ pač ne ve, kako malo skrbi nam dela v Trstu katoliško gibanje, kakor si je on misli in želi. „Slovenec“ bi gotovo našel v Trstu le malo „katolikov“ po njegovem ukusu. Zato te točke nam ni še trebalo spravljati na ljudski shod.

Kar se tiče pa našega sovraštva do Kranjcev, ki bi imelo biti drugi moment našega shoda, bodi povedano našemu ljubeznivemu tovarišu, da je bilo v Trstu bivajočih Kranjcev mnogo na našem shodu in da niso bili nič manje ogorčeni proti „S. L. S.“, pod katero firmo „Slovenec“ umeje prave Kranjce. Sicer je znano, da smo upravi mi Primorci, in posebno Tržačani, tisti, ki najbolj propagiramo slovensko solidarnost in ne delamo razlike med Slovenci posamičnih dežel. Odklanjam torej z vso odločnostjo hinavskopertidni poskus, da bi se Kranjce hujskalo proti Tržačanom.

Kar se tiče zaslug „S. L. S.“, ki je bil v enem tednu več storila za nas, nego vsi naši advokati in koncipijente v 20. letih, nam je jako žal, da teh v enem tednu v taki meri storjenih zaslug — ne poznamo. Gg. Šusteršič in tovariši so pač ponižni ljudje, ki skrivajo svoje „zasluge“, o katerih ni možno nič doznati. Naši odvetniki se sicer tudi ne bahajo s svojimi svetui znanimi deli, a smo vendar videli sad njihovega truda, ki ga je čisto priznaval tudi „Slovenec“ v časih, ko ni bil še tako zaslepljen od strasti kakor je danes. Pozivljamo „Slovenca“ slovesno, naj nam enkrat pove, kaj nam je njegova stranka dobrega naklonila. Mi si pa pridržujemo povedati, kaj so storili slovenski odvetniki za narodno stvar v Trstu, ne da bi si mogli od svojega delovanja — kupovati stotisočake vredne grščine, kakor jih morejo požrtvovalni gospodje v „Slovenčevi“ stranki.

V zaključku svoje notice hoče „Slovenec“ tudi nas ugnati z grožnjami, češ, da bomo imeli trajno škodo radi onih mej-klicev, izgovorjenih posamično in v razburjenju. „Slovenec“ in njegova stranka se hočeta torej maščevati nad tržaškimi Slovenci. Torej takšno je njegovo rodoljubje; da se prelevlja v sovraštvo že ob kakem ojemtem vskliku proti posamičnikom njegove stranke. Niso nas pogubili Italijani in Nemci, borili smo se proti obojini — znali se bomo boriti tudi proti „Slovenca“, ki hoče biti „im Bunde der dritte“ z našimi najljutejšimi sovražniki. Na take grožnje nam ne preostaja drugega, nego blagopokojnega patra Greuterja: fej te bodi!!

Vprašanje slovenske šole v mestu. Prejeli smo: V večerajšnji številki je nekdo izprožil misel, naj bi se sklical shod v protest proti atentatu magistrata na našo last z ustanovitvenjem laške šole pri sv. Ivanu, in proti vladi, ki, pripoznava, da za nje ljubljence Italijane pot iz okolice v mesto je nevarna za zdravje, dočim slovenskim očetom v mestu svetuje že 22 let, naj s pošiljanjem v okolišanske šole izpostavljajo svoje otročiče nevarnostim tržaških vremenskih razmer. Naš protest mora biti odločen in brez ozira na katero si bodi stran! Naš narod naj pove jasno in brez ovinkov, da smo že preveč krivic trpeli toliko od strani vlade, kolikor od ljubeznivega magistrata in da čas našega potrpljenja je minul! Mi ne bomo gledali ravnodušno kako Italijani tudi z našim denarjem odpirajo vsako leto nove italijanske otroške vrte in šole v naši slovanski okolici, mej tem ko v mestu dvatisoč naših otrok ne vživa pouka v svojem materinem jeziku! Mi hočemo pokazati našemu nekdanj tako patrijotično čutečemu ljudstvu, kako vlada barona Becka umeva braniti pravice manjšine proti nenasitnosti italijanskih mogotcev, kako strankarsko izrablja oni zakon, ki za ustanovitev šole določa daljavo 4 kilometrov. Krivica, ki jo trpimo, je očitna in mi moramo

pokazati, da ne ostanemo ravnodušni nasproti vsaki pljusk! Pokazati moramo, da na tržaškem ozemlju je izumrl tisti rod Slovencev, ki so vse prenašali z molkom. Ali za tako stvar, kakor je naše šolsko vprašanje ne zadostuje (po mojem mnenju) shod. Potrebno je marveč, da tudi naši Italijani, ki ne čitajo „Edinosti“ in vlada, ki nas vedno prezira, doznajo za naše ogorčene proteste. Jaz menim, da po shodu, ki naj bi trajal pol do ene ure, naj bi se zborovalci uvrstili v sprevod, ki naj bi se brez vsacega vsklika podal na veliki trg pred magistrat in namestniško poslopje. Kakor sem že omenil: manifestacija naj bi bila nema. Samo spredaj naj bi nosili tablo, na kateri bi bilo čitati v slovenskem in laškem jeziku smoter manifestacije. Seveda bi bilo potrebno sestaviti agitacijski odbor, ki bi prevzel odgovornost za red nasproti redarstvu in ki bi zbral potrebne reditelje. Tako dostojno manifestacijo vlada mora dovoliti in upam, da se tudi naši Italijani ne bodo protivili, ker to ni naperjeno proti njim: tu gre le za naše pravo! Za sprevodom naj bi stopali vsi naši sloji, inteligenca in delavstvo, narodnjaki in slovenski socijalci demokratje. Noben zaveden sin našega naroda ne bi smel manjkati! S takim sprevodom bi gotovo imponirali našim nasprotnikom. Spoštovali bi nas in naše svete zahteve.

Aparat za gašenje požarov. Na trgu glavne postaje mestnih gasilcev so v petek popoldne poskušali nov aparat za gašenje požarov, imenom „Excellent“, na temelju neke kemične sestave. Poskusi, ki so se izvršili v navzočnosti mestnega svetovaleca Doria, predsednika gasilne komisije, inženirja Boccasinija, asesorja dra. Gregoruttija in več povabljenecv, so popolnoma uspeli.

Župnik Nemec — kapelan Italijan. V župniji oprtaljski, obljubljeni po ogromni večini, od Hrvatov, imajo za župnika po vzgoji in čustvu Italijana, a po pokolenju Nemca, za kapelana pa po vzgoji, čustvu in težnjah Italijana. V tej župniji so imeli od davnine ali župnika Hrvata, ali pa so bili njegovi pomočniki Hrvatje. Danes sta oba duhovna pastirja tega našega prebivalstva — odločna Italijana, ki morda poznata kolikor toliko jezik večine svojih vernikov, ali tiste prave, iskrene ljubezni do njih ne moreta imeti, kakor so jo imeli nasproti njim hrvatski svečeniki.

Tatinska drznost. Predvečerašnjim je bil policiji prijavljen sledeči dogodek: V skladišču štev. 17 v prosti luki ima svoje urade vzajemno društvo (cooperativa) težakov, ki izkrcujejo parnike. Predvečerašnjim predpoludne sta bila v teh uradih predsednik društva Ivan Zollia in pregledovalec računov Tenze. Okolu 11. ure so prišli v društveni urad štirje težaki, členi društva, ter zahtevali, naj se jim da nekaj denarja na račun. Ker pa so imeli dotični štirje že precejšnje svote na račun in je bil vsled tega društveni odbor sklenil, da se jim ne da na račun ničesar več, a poleg tega pa še, ker ni bilo blagajnika v uradu, jim je predsednik Zollia rekel, da če hočejo denarja na račun, morajo počakati do letnega obračuna. Oni štirje so pa od Zollia zahtevali, naj jim da ključke blagajne, česar, seveda, Zollia ni hotel storiti. Na to ga je eden onih štirih imenoma Nordio, prijel z levico za prsi, a desnico — v kateri je držal nož — je dvignil nad njim ter zavpil: „Hočemo imeti ves denar!“ Nek drugi od onih štirih je pa na to priskočil in vstavil Nordio roko.

Zollia in Tenze pa, videča, da se jima ne obeta nič dobrega, sta odšla ven. Videča, da so vsi štirje pijani, sta sklenila, da ne pozoveta redarjev, marveč, da počakata zunaj, dokler oni štirje odidejo.

Kake pol ure pozneje se le so oni štirje prišli iz uradov ter so hoteli predsedniku Zollia izročiti ključke uradov, a Zollia jih ni hotel sprejeti. No, pol ure pozneje mu je iste ključke prinesel javni postrežček. Ko sta Zollia in Tenze na to šla v urad, sta konstatovala, da so oni štirje tekotom ene pol ure odprli neko železno skatljjo, v kateri je bilo 1000 kron denarja in da so vzeli ta denar. Večera v jutro je pa policija aretovala dva od onih štirih težakov. Aretovana sta neki Danelon in neki Seršen.

Od sv. Jakoba. Naša „Čitalnica“ se je po skvoro dveletnem spanju, v katero so jo dovedle razne homatije, v prvi vrsti pa surt blagopojnega nje ustanovitelja, Rakuše, ter pomanjkanje pevovodja — vzbudila iz letargije in s pomočjo za narod vnete mladine in požrtvovalnega pevovodje g. E. Perhavca, pričela zopet energično delovanje. Vsakdo naj si sam predstavlja težkoče, ki jih je imela ta vrla mladina s povzdigo „Čitalnice“. Društvo je bilo brez primernih prostorov, ker ni imelo niti sredstev; bile so pa tudi razne druge zapreke, toda mladina se jih ni vstrašila. Pričela je zbirati, v prvi vrsti med seboj in že to poletje smo videli lepih uspehov. Sedaj, ob otvoritvi novih čitalniških prostorov, je naša dolžnost, da pomagamo društvu, da bo ustrajala na započetem delu v blagor našega naroda pri sv. Jakobu. Dolžnost nas vseh je, da se vpišemo v „Čitalnico“. Borih 30 st. na mesec ni za posameznika nič: a mnogo za društvo. Na nože!

Sv. Jakobčan.

Nemško veleposestvo v slovenskih rokah. Veleposestvo Kleintölk (na Štajerskem)

(Dalje na 6. strani)

Nobena Razprodaja obuval bi ne mogla tekMOVATI se svetovno tovarno obuval

MÖDLING-U

TRST, Corso št. 27.

Izgled:

Dobri moški čevlji	gld. 2-90
„ ženski „	2-60
Množina ženskih čevljev s trakovi in z gumbi s temnega usnja	2-20
Množina moških lakiranih čevljev	2—
Enaki ženski s trakovi	3-75
Otročji čevljički rumeni ali črni	1—

Slovenci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-nus“ (Prima avtorizirata agenzia di mediazione „GAMBRINUS“) v ulici Far-neto št. 10, II. nadst., se priporoča gospo-darjem gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilne, krčme in pivarna v mestu ali okolici, ki iščejo najem-nike ali drugo osobje, oziroma zalogo, naj se obrnejo edino le na omenjeno agencijo.

MARIO JESURUM.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon štev. 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po **4 1/2 %**

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden tako da se po 260 tednih dobi K 300.—

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo. daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100. tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljnja pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami. ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. popol.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Za zimsko letno dobo

vdobi se po najnižjih cenah:

Blago gladko za gospe	od nvč. 60 naprej
ribeln „	90
Fuštanj zametasti novi vzorci	20
„ s križnim tkanjem n.	28
„ navadni novi vzorci	20
„ mešani	22

VELIKANSKA ZALOGA
maj, nogovic, volnenih rut, flanelnih šalov, volnenih in svilenih prevez.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquadotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridruženo mehanično delavnico

Sprejema vpeljavo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelavnic, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dima-ljnih motorjev in presnove svetiljk kakoršnega si bodi sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

Mirodilnica

Silvija Schussnig

se je preselila od trga S. Giovanni

■ v Via delle Torri ■

vogal ulice S. Lazzaro št. 17.

Salame fine ogrske gld. 2— iz gujati zelo prijubljene gld. 1-30; danajske 86 kr., bolj fine gld. 1-90 za kilo.

Gnjat a la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1-20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. —

Slivovka, brijašec gld. 1-20 liter pošilja s poštnim povzajem od 5 kilogramov naprej.

Janko Ev. Sirc v Kranju,
Glave a 40 kr., sveži speh a 80 kr., mast a 85 kr., prasiči pucani po tržni ceni.

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga

Mateja Kocjan

ulica Piccardi voga ulice Petronio.

Izber svinjline, sira, moke, riža, sočivja, kave, sladkorja, olja, kisa mila sveč: vse blago prve vrste po cenah, da ni bati tekmovalja.

Alojzij Gregorič

Tovarna za krtače in čopiče z zalogo gaginega perja, iztepačev.

Cene zmerne.

TRST — ulica Stadlon 3 — TRST

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon štev. 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po **4 1/2 %**

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden tako da se po 260 tednih dobi K 300.—

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo. daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100. tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljnja pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami. ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. popol.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počakaj & žogi**HOTEL BALKAN****C. VECCHIET**

ZLATAR

TRST - Corso štev. 47 - TRST

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino,
srebrnino in žepne ure. Cene zmerne.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po
posebnih načrtih.
Sprejema tudi brezplačno in franco

Drogerija
Gustavo Marco

ulica Giulia štev. 20.

Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči,
ščetke, mila, parfumi itd. — Zaloga
šip in steklenin.

Trgovina z urami
Antonio Bucker

Trst, ulica Barriera vecchia 19.

Velika izbira zlatih in srebrnih
žepnih ur za moške in ženske.
Sobne zidne ure (pendole), bu-
dilnice à gld. 1-50 in več z
jamstvom za dve leti.
Izvršuje poprave z največjo na-
tančnostjo. Cene po dogovoru.

Avtorizovana mednarodna agencija za nameščanje

„GLORIA“

TRST — ulica Barriera 25, I. p.

Dobe se vedno na razpolago stanovanja mala
in velika. — Skladišča vsake velikosti.
Kupuje in prodaja izvrševanje raznih obrtov,
namešča izbrano osobje za vsako stroko.

Začudenje vzbuja!Mesto K 18
le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura, s 3
močnimi pokrovi in z odskočnim pokrovom,
bogato gravirana, točno iduća, 3-letno jamstvo
pošilja po povzetju za samo K 7
Tovarna ur I. KÖNIG
Dunaj, VII., Westbahnstr. št. 36/117.

Tovarna, sladstičarna in tovarna biškotov

Vinko ŠkerkTRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST
(vis-a-vis Kavarno Centrale)

Podružnica ulica Miramar št. 13

Vsaki dan 3-krat svež kruh. Moka vsake vrste iz
najboljših mlinov po najugodnejši ceni. Izvratni bi-
škoti, toliko navadni, kolikor tudi finjši; specialiteta
biškotov za čaj in druge potrebe. Pošiljam na deželo
s poštnim povzetjem od 2 kg naprej. Razpolagam
tudi z veliko izbero najfinjših bonbonov in čokolade
napolnjene z najfinjšimi likeri. Specialiteta kruh
iz krompirja. Vskovrstni likerji in čokolade; bon-
boni, ruski in kitajski čaj. Svoji k svojim.

Alojz Jasbitz

stavbeni mizar

Trst, ulica della Rotonda štev. 4

IZDELOVALNICA

umetninskega pohištva (mehjevi)

fino delanega in navadnega.

Sprejema naročila po uzoreh.

Cene zmerne.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

Trst, ulica Giulia štev. 8. Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim
konsumnim, posojilnim in drugim za-
vodom po deželi za nove stavbe.

Ivanka Doreghini

TRST. — Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik,
zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi
na obroke.

„Avtorizovana vinska agencija“

Trst — Trg Cavana 6, 1. nadst. — Trst.

se bavi: z nakupovanjem in prodajanjem dalmatinskih, istrskih in inozemskih vin, olja
prekajenega mesa in vsakovrstnih domačih produktov. — Preskrbuje posojila tudi krč-
marjem, daje v najem oziroma prodaja in kupuje zgradbe, skladišča, prodajalnice, stano-
vanja, v mestu in zunaj. — Prosi se razprodajalec vina v njih interesu, ako hočejo pro-
dati vino, naj pošljejo vzorce in cene.

Josip Storkovač in mehaniker
instalater za vodo in plin
TRST

Ulica Boschetto štev. 1.

Karol Kohl
avtorizovan inštalator
za vodo in plin

TRST

ulica Giuseppe Parini 15

TELEFON št. 1596.

IVAN KRAGL & Co.

Trst, ulica Giuseppe Gatteri št. 40

(vogal ulice Pietà)

Mehanična delalnica

za popraviljanje strojev, kotlov, sesalk
vsakega zistoma, motorjev na plin in
bencin, litografskih in tiskarskih stro-
jev, poljedelskih strojev vsake vrste itd.

MATEJ ZAGAR

mizarska delalnica

Trst, ulica Ugo Foscolo štev. 30

Izvrši vsako mizarsko delo, popolnoma urejene
spalne, zakonske in obedovalne sobe v modernem
stilu in priproste, po načrtu, kakor tudi kuhinjsko
pohištvo. — Ima vedno pripravljeno pohištvo.

Prejema naročbe vsakovrstn. mizarskega dela
in popraviljanje pohištva.

Delo fino in solidno. Cene zmerne.

AGENCIJA

za

nameščenje v službe

raznih vrst. — Izbrano osobje
toliko za tukaj kakor notranje in vnanje dežele

ulica Caserma št. 16, I. nad.

**Prima lavanderia - - -
- - meccanica Triestina**

Prva tržaška mehanična pralnica
ulica Belvedere št. 35

prevzema, počenši s 1. avgustom
domače perilo vsake vrste tudi samo
za pranje. Najnižje cene, enake onim
tukajšnjih peric. Najtočnejša postrežba
popolnoma lepo belo perilo, oprano
brez škodljivih snovij, za kar se jamči

Naročba po telefonu.
— Telefon 1661. —

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase
in v obče kakoršni koli vrsto oglasov sprejema
„Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18
(Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je
odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop.
Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

(ulica Ireneo della croce 4, in ulica Scussa 8)

Ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe
najfinjšje in trdno delane v lastni delalnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specialiteta: OMARE-LEDENICE.

Sprejemlje kakoršni-koli naročila za tu in za
zunaj, kakor tudi poprave.

Tri goldinarje

stane mali poštni zabojček dobro
zbranega mila: vijolica, vrtnica
zvonček, heliotrop, brezkvni ovi
tillia i. dr. — Pošiljatev po poštnem
povzetju

BOHEMIA PARFUMERIE

Nodenbach & E. Weicher 240

A. Beccari R. Rose

avtorizovana mehanika in inštalaterja

vode in plina

TRST, ulica Lucija štev. 4

Telefon štev. 1448.

Sprejemajo se v popravilo

svetiljke, sesalke, kopeli, closet, vodne
pipe itd. itd.

oskrbuje in upravlja vodne kalkulatorje ter imata

Zalogo pritliklin in prodajo mrežic za svetiljke
Proračune na zahtevo brezplačno.

D. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni

se je povrnil iz Karlovih vari.

Ordinuje: vsak dan od 10. 1/2-12. 1/2 ure
zjutraj in 4.-5. popol.

ulica Sanità št. 2.

Hranilnica in posojilnica pri sv. Ivanu
registrovana zadruga z neomejenim poroštvomSprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni ud ter obrestuje po **40** brez kakega odbitka, tako, da sprejme vlagatelj čiste 4 krone od vsake 100 K vloženih na leto.

Daje posojila samo udom in sicer: na vkupljbo po 5 1/2%; na osebni kredit, to je na zadolžnice po 5 1/2%; menjice so izključene.

Urađuje pri sv. Ivanu št. 442 (v hiši gosp. TROBEC-a) vsak delavnik od 9. 1/2 do 11. ure dopol. in od 5.-7. ure popol. — Ob nedeljah od 11.-12. dopol. — Ob praznikih je urad zaprt.

NB. Ker je posojilnica in hranilnica ustanovljena po sistemu Reifeisnovem ima za sedaj določen delokrog samo za III. volilni okraj in vas Lonjer.

Načelstvo.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKE ZADRUGE

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)

POPUZUJNICE-SPLJET, REKA

PALACAMARENZI

TELEFON N. 1631

DOSPILI SMO
CORSO št. 27

Obišcite čim prej našo specijelno prodajalnico in razveseli Vas krasen pogled in sijaj, ki ga predstavljajo

Dijamanti Radosa.

Dijamanti Radosa, najbolja imitacija sveta, so tako podobni pravim dijamantom, da jih zamorejo celo izkušene osebe komaj, oziroma jako težko, razločevati.

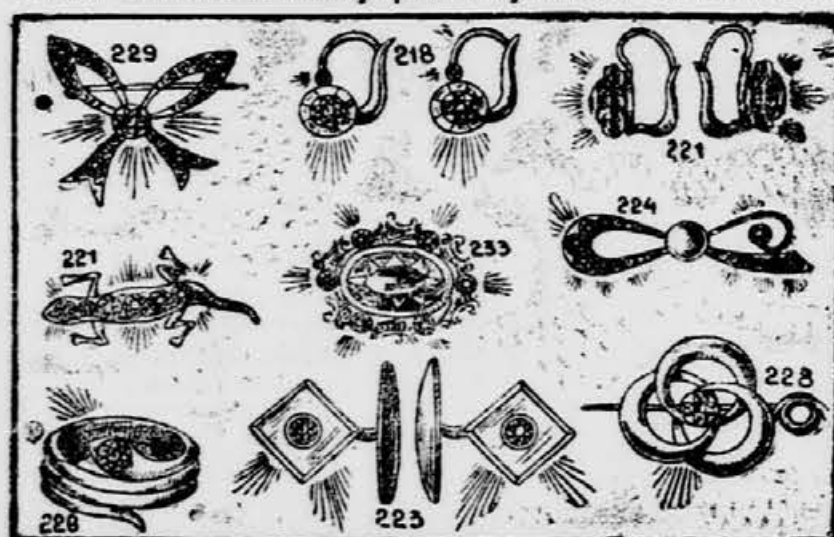
Velika izbora:

prstanov, igel za kravate, uhanov, zavrtnic, zapestnic, verižic za gospe in gospode, brošev, igel za klobuke itd. itd.

Vsak predmet K 8, ozir. par

Dijamante Radosa je treba rabiti, da se zamore prav oceniti njihovo vrednost in krasoto.

Ne dajte se preslepiti od oglasov drugih tvrdk. Na prvi pogled dijamantov Radosa - edina znanstvena imitacija pravih dijamantov - se uverite, da je ni bolje imitacije.

Radosa
American
Diamond
Palace
Trst
Corso 27

DOMENICO RAVALICO ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. Telefon 1729**NOVA ZALOGA VINA**

Jstirska vina, furlansko belo in črno vino, dpolo in kraški teran.

Vino v steklenicah od onega litra 72 stot., v steklenicah od pol litra 36 stot. skupno z steklenico. — Kraški teran v steklenicah K 1-04, od pol litra 52 stot. skupno z steklenico. — Fina vina v buteljkah različnih vrst.

Za krčmarje in gostilničarje posebne cene.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija**Posojila**

od 500 do 50.000 kron zamore dobiti vsaka oseba pod ugodnimi pogoji, toliko kar se tiče glede povrnitve glavnice, nizke obresti, kolikor glede jamstva, ne da bi bilo treba kaj naprej plačati. Daje se posojila na hipoteko na poslopja in zemljišča v mestu in okolici, zjamčena je največja tajnost. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na

GIOVANNI SPANGHERO
zapriseženi cenilecod 11. predpol. do 1. ure pop. trg S. Giacomo 2, I. n. (Corso)
in od 5. do 8. ure popol. v pisarni ulica Carlo Ghega št. 3.**PASTIGLIE PRENDINI**

Nad 40-leten vseh od ogolunjene sladke skorje znajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu Počasčene z kolajnami in diplomo Zdravniško priporočane pri griholu, kašlju hripavosti, kataru. Podeljujejo percem in govornikom čist glas. Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evrope.

Paziti je na nepoštena ponarejanja. ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Posredovalnica**kupovanje in prodajanje hiš**
V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.-12. predp. in od 4.-7. pop.

Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjžbo. — Privleče se prve vknjžbe tudi za okolico in zunaj.

Delavnica godbenih instrumentov**Emilio Uber**je odprla svojo podružnico v Trstu
v ulica Cavana št. 3

Ima na prodaj po nizkih cenah: mandoline, kitare, harmonike z 1 in 2 vrstami tipk. — Strune za ki, taro od 3 do 6 nvč., piskala, klarinete, kornete. Gosli za solo po 2 kroni.

Popravlja, izmenjuje in daje v najem.

Prva in edina
pisarna v vojaški stvarikoncesionirana od vis. c. k. namestništva
ulica Bachi št. 12, II. nadst.
(uhod pod prehodiščem.)

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče navačenja in vojaške službe.

Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnji vojaškega značaja — oproščanje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrotvoljstvo, ženitba, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške sole itd. itd.

Poblaščenja je zastopati strauke pred upravnimi oblastnjami.

Posreduje v najtežavnejih slučajih.

Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9.-12. predp. in 4.-7. popol.

Ob nedeljah in praznikih od 10.-12. opoldne.

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

Velika izbora ur

verižic, prstanov, privrshov, uhanov z diaman in brez istih itd. Predmeti so zasnovanji z najzmernejimi cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

FILIP IVANIŠEVIC
zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati.“ ulica Zudecche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

Ermano Cattelani

Trst, ulica Acquedotto št. 10 Trst

Instalacija za vodo in plin.

Velika zaloga držal za svetiljke, tulipanov, aparatov in vseh drugih predmetov za žarno luč.

Zaloga mrežic prve kakovosti.

Izvršuje o priliki 24. avgusta povodom premeščenj stanovanja ali trgovine prenos svetiljk.

Izposojuje svetiljke po tovarniški ceni.

Naročbe se izvršujejo točno.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5 (vokal Torrente) „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavke obleke. Tirolski loden. Nepremojljivi plašči (pristni angleški). **Specijaliteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.**OGLAS.**V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(proj. Jesi)

ulica Nuova 24 (prilicje)

daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Josip Gorjanc

krčmar v Gorici

na Kornu št. 3 v Attemsovi palači

oči briska in furlanska vina

prve vrste in izvrstno pivo

postreže ob vsaki uri

z gorkimi in mrzlimi jedili

ima sobe za prenočišča.

Vse po zmernih cenah.

Priporoča svojo krčmo slavnemu občinstvu.

je kupil g. Ivan Knez, trgovec z lesom v Ljubljani za kupno ceno 1.200.000 K. Minolo poletje je g. Knez od istega princa kupil tudi že posestvo Gross-Solk.

Detomorka aretovana. Kakor smo pred par dnevi poročali pod naslovom "Detomorka", je neka nepoznana ženska nekega dne tega tedna zvečer vrgla v morje neki omot, ki ga je naslednji dan neki potapljač izvel iz dna morja. Kakor znano so v tem omotu našli mrtvo truplo novorojenega deteta moškega spola.

Policija je potem poizvedovala o ženski, ki je bila vrgla oni omot v morje. Vspeli teh poizvedeb je bil, da so aretovali 30-letno likarico Genovefo Fornasari. Aretovali so jo na njenem stanovanju v ulici del Canal piccolo št. 2. Na policiji je aretovana Genovefa Fornasari izpovedala, kajake, da je res ona vrgla oni omot v morje. Dete da je bilo njeno, a da je prišlo na svet mrtvo. Stori da je pa tako, da si prihrani sramoto. Potem, ko so njeno izjavo vzeli na zapisnik, so jo dali odvesti v zapore.

Koledar in vreme. Danes: Hijeronim, spoznavalec; Stedrag; Jekica. — Jutri: Remigij, škof; Pribimir; Dragana. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 19° Celsius. — Vreme večeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Na višavo k „Višavi“! Tako kličejo danes mestnim in okoličanskim rodoljubom in izlasti pevskima društvom.

Danes popoldne priredi namreč novo pevsko društvo „Višava“ na Konknelju svojo prvo veselico, svoj prvi uradni korak v življenje. Dvojen je razlog, ki nas opravičuje, da vabimo rodoljube za danes popoldne na Konknel. Prvi je, da moramo z zadoščenjem pozdravljati vsako novo ustanovo, ki ima dopolnjevati našo socijalno in narodno organizacijo na tržaškem ozemlju ter podati nje ustanoviteli v spodbudo in priznanje. V drugo pa za služujejo Konknelci v obče, da jim izkažemo svoje simpatije. To so značaji, ki so — vsi do zadnjega, ob vsakih volitvah združeni v četo, ki nikdar ne omahuje in na katero more narodni kandidat računati z absolutno gotovostjo. Kdo ne bi šel v obiske k takim poštenjakom, če se mu še vrhu tega obetajo: krasen izlet, najdivnejši razgled, lepa narodna zabava ob rodoljubnem navdušenju in — dobri kapljici. Nadejamo se torej, da bo danes zabava na Konknelu lepa narodna družba vrlim Konknelcem v radost in naši narodni stvari v prospeh.

Čitalnica pri sv. Jakobu priredi danes, povonom otvoritve novih društvenih prostorov, pevsko zabavo v prostorih „Kons. društva“ pri sv. Jakobu. Začetek ob 5 uri popoldne. Vstop brezplačen. Prijatelji društva in petja: dobrodošli!

Pevsko društvo „Zvonimir“ priredi danes in jutri plesni venček v dvorani g. A. Skilana p. d. „Drejon“. Ples bo trajal danes od 4. do 10. ure zvečer, jutri pa od 6. do 10. ure.

Opozorjamo na „vinsko trgatv“, ki jo priredi prihodnjo nedeljo pevsko društvo „Kolo“ v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Tudi letos bo imenitna zabava, kakor razložimo v prihodnjih številkah. Torej ne pozabite: prihodnjo nedeljo vsi na vinsko trgatv našega „Kola“.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda je podaril g. Gombač 5 K, prigodom pogreba rodoljuba g. Ant. Metlike v Klani zložili čestitke tega moža pošteniaka K 25,30 in sicer polovico za tržaško podružnico, polovico pa za istrsko družbo sv. Cirila in Metoda. Srčna hvala!

Zasedanje porotnega sodišča.

Radi zločina poneverjenja in goljufije.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 23-letnemu trgovskemu agentu Virgilu Mahorsich, doma iz Trsta, in sicer radi zločina poneverjenja na škodo trdke Rodolfo Prezioso, pri kateri je bil v službi, ter na škodo banke „Popolare Triestina“ in na škodo bankirja Julija Brettauer.

Predsedoval je razpravi podpredsednik deželnega sodišča vit. Nadamlenzki, votanta sta bila pa sodni svetnik dr. Andrich in sodni tajnik Parisini, obtožbo je vzdrževal namestnik drž. pravdnika Minio, a branil je toženca odvetnik dr. Gasparini.

Virgil Mahorsich je bil tožen, da je počenš meseca decembra leta 1904 in tekom leta 1905, v dobi, ko je bil v službi pri trdki Rodolfo Prezioso, falzificiral več menic in čekov, katere si je dal izplačati od tukajšnjega bankirja Julija Brettauerja, dalje da je falzificiral neki memorandum, s katerim je osleparil banko „Popolare Triestina“ za 98 kron in 65 stotink, in slednjič da je osleparil tudi svojega gospodarja Rudolfa Prezioso. Sploh vsa poneverjenja, ki jih je naštevala obtožnica, bi znašala 4731 kron in 26 stotink.

Na včerajšnji razpravi je toženec priznal svojo krivdo. Dejal je, da ga je na to slabo pot privedla ljubezen do neke izgubljene ženske, „chanteuse“, ki jo je bil spoznal v hotel Nazionale.

Kakor prič sta bila zaslišana le Julij Brettauer in Rudolf Prezioso.

Porotniki so toženca sicer soglasno proglasili krivim, vendar so z osem glasovi proti štirim izjavili, da skupna poneverjena svota ni presegala 600 kron. Na podlagi tega

pravoreka je sodišče obsodilo Virgila Mahorsicha na dve leti in pol težke ječe.

Gospodarstvo.

Borze v Bolgarski.

Kakor poroča „Den“, je skupščina bolgarske narodne banke vsprejela zakonski načrt o borzah v Bolgarski. Po tem načrtu se ustanove borze v Sofiji, Varni in Burgasu. Ta zakonski načrt bo še v tem letu predložen skupščini, da ga odobri.

Hrvatska poljedelska banka v Zagrebu je osnovala na Reki podružnico, ki je te dni začela svoje poslovanje. Razum bančnih poslov bo kultivirala reška podružnica komisijonalni posel z blagom, to je, posredovala bo toliko pri prodaji žita in drugih zemeljskih pridelkov od strani hrvatskih producentov, kolikor pri nabavah raznih potrebščin za te poslednje. Izmene proizvodov Hrvatske in Slavonije z jedne, in Hrvatskega primorja, Dalmacije in Istre z druge strani pojde preko domačih rok in bosta pri tem gotovo mnogo na boljem kupec in prodajalec. Interesirani krogi so umeli rodoljubno namero banke, spremljajo ta korak živo simpatijo in mu prokujejo dober uspeh. Tej želji se pridružujemo radi tudi mi in pravimo: „U dobar čas“!

Južna železnica

je imela do konca julija t. l. za 6 milijonov več dohodkov nego v isti dobi lani, tako, da skupni dohodki vkljub drugi progi in Trst ne bodo manjši nego lani.

Razne vesti.

* Zanimiv dogodek v živalskem svetu.

Neki častnik je pripovedoval v nekem lovskem časopisu, da je zagledal iz neke luknje moletiti tičjo glavo. Ogledal si je stvar bližje in videl, da je glava mlade kukavice, kakor znano, zleže kukavica posamezna jajca v tuja gnezda. Tako je tudi v ozko duplino, kjer sta gnezdila ščinkovca, izpustila svoje jajce. Z mladiči ščinkovci je rasla tudi mlada kukavica, a dočim so ščinkovci izleteli, ko so dobili perje, je bila kukavica predebela, ter je komaj iztegnila glavo iz luknje. Stara ščinkovca pa sta ji še vedno prinašala hrano. Častnik je z nožem razširil luknjo ter rešil kukavico.

* **Egipčanke** so se v starih časih razločevale od moških po barvi kože. Njihova barva kože je bila svetlo rumena, pri moških pa opekaste boje.

* **Kanal med Donavo in Tiso.** „Budapesti Naplo“ javlja, da je zgradba kanala, ki bi spajal reki Donavo in Tisa, odvisna od dovoljenja grofa Aleksandra Perjovskega, Košutovega sorodnika. Kanal bi namreč imel iti preko njegovega posestva.

* **Zopet nesreča na železnici v Ameriki.** Minoli ponedeljek sta na železniški progi Minneapolis in St. Louis v New-Prague trčila skupaj dva vlaka, pri čemer je bilo 6 oseb ubitih, 25 pa ranjenih.

* **Mornarji zastrupljeni z vodo.** Iz Toulona javljajo, da je med mornarji petih vojnihih ladij navstala driska, najbrž radi slabe vode. Trije mornarji oklopače „Jena“ se že umrli.

Loterijske številke, izžrebane dne 29.

Trst	8	63	81	15	17
Linc	70	52	28	84	24

Brzjavne vesti.

Avdijenca pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 29. „Ogrski biro“ poroča: Cesar je ob 11. uri predpoludne vsprejel v daljši avdijenci ministerskega predsednika dra. Wekerle. Konferenca ministrov se vrši popoldne.

Shod nemških socijalnih demokratov.

MANNHEIM 29. Shod socijalnih demokratov je danes na predlog Bebela izjavil svoje simpatije za ruske revolucionarce ter je sklenil, da se bo prihodnji shod stranke vršil v Essenu ob Ruri.

MANNHEIM 29. Socijalno-demokratska stranka je izvolila predsednikoma stranke poslanca Bebela in Singerja. Na to je Singer zaključil shod.

Potres.

KALKUTA 29. Tukaj je bilo čuti močan potresni sunek, vendar se sodi, da je napravil le malo škode.

Dementi.

BELIGRAD 29. (Iz uradnega srbskega vira). Poročilo nekega dunajskega lista, češ, da je bila odkrita nova vojaška zarota, je popolnoma izmišljeno.

Markiz Ito.

LONDON 29. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokija, da se markiz Ito koncem decembra povrne na Japonsko.

Predsednik Castro obolei.

WASHINGTON 29. (Reuterjev biro). Ameriški poslanik v Caracasu brzjavlja, da je predsednik Castro hudo bolan. Njegovi prijatelji se boje, da se od boleznih več ne oporavi.

Vojaške vaje v Bolgariji.

SOFIJA 29. Knez Ferdinand se danes poda s svojim spremstvom k vojaškim vajam, ki jih bo vodil osebno. Inozemski atašej odpušajo tudi k vojaškim vajam.

V ponedeljek, dne 17. septembra se je odprlo manifakturno trgovino

z tu- in inozemskim možkim blagom.

Se najtopleje priporoča

JOSIP SPEHAR

Trst, ulica S. CATERINA štev. 9 (bivši trg Gadola)

Apnenice v Podgorju v Istri

prodajajo

apno najboljše vrste.

Obrniti se je na omenjene apnenice. — To apno prodaja tudi

CARLO PETEAN

Trst, ul. delle Acque 10

TELEFON štev. 20.

OGLAS.

Čenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu javljam, da sem kupil

prodajalnice narejenih oblek z zalogo blaga za moške obleke

Alla città di Trieste

TRST, ulica Torrente 10 (v's-à-vis gledišča Goldoni)

ki je že preskrbljena z vsem blagom za zimsko dobo

in ki se bo razprodajalo po cenah, kakoršnih še ni bilo

tako da je izključena vsaka konkurenca.

V prodajalnici se govori slovensko.

IVAN SIMITZ.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov spadajočih v krojaško brt.

Odlikovan dne 5. aprila 1906

na XXVII. me'narodni razstavi v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in zlato kolajno.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

Z očiščnim spoštovanjem

AVGUST ŠTULAR

Trst — ulica Caserma štev. 4 — Trst

Delavnica se nahaja v isti ulici št. 6, I. nadst.

Veledenjena gospa!

Hočete biti elegantna? Poskusite naročiti obleko v moji novi delavnici v ulici della Barriera vecchia št. 19, I. nadst. in videla boste, da dobi Vaša oseba povsem drugo obliko. Gojenka sem prvih tržaških salonov, bila sem tudi 2 leti voditeljica trdke Saks & Reich (dunajska podružnica), od katere imam spričevala. Nadejam se, da to zadostuje, da mi zaupate, dočim si štejem na drugi strani v čast, ako postanete moja odjemalka. Nadejaje se, da bom počaščena z Vašimi čenjenimi naročili, se v naprej zahvaljujem ter beležim

udana

Luigia Kalpic.

Kava v poštnih omotih od 5 klg. prosto poštarine in zavojta odpošilja se po poštnem povzetju po vsej Avstro-Ogrski mornarhiji. Jamči se za blago prve vrste. Blago, ki ne dopada, se vzame nazaj in se povrne denar. Kava Santos Campinas za 5 klg K 12'50; kava Santos Regular 5 klg K 23'—; Perla izbrana K 14; Menado Liberia K 14'50; San Domingo K 24'50; kava Imperial K 15'—; Portorico Peraldi I. K 16'50; Mocca Arabia K 10'—; Cuba K 16'50; spečena I. K 15.

Giovanni Siega & Pietro Digiacoma

TRST, ulica della Sorgente štev. 3

IVAN SUBAN

posredovalnica in zastopsivo

ul. Vincenzo Beini 13

z zalogo kuhanega in svežega masla za prekupevalce in rodbine.

Posredovalnica za vino „Istarske vinarske zadruge u Puli“

za krčmarje in gostilničarje po primernih cenah.

Zaloga sira in drugih domačih jestvin. Cene nizke.

Daniel Kremser

Trst, ulica Giovanni Bocaccio

kupujem in prodajam

zemljišča, posestva, stavišča, dvorce

hiše v mestu in okolici, zamenjavam iste

preskrbujem posojila na vknjižbe.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

se je povrnil in prevzel svoj ambulatorij

ulica Torre Bianca štev. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

Maison-Robes-Modes

K. RUPP.

obleke (kostimi) angleške in francoske

narejene po najnovejših domačih in pariških listih in vzorcih

kakor tudi

obleke za ples in poroke itd.

ul. Vincenzo Bellini 13, II. nad.

Novi londonski lordmajor.

LONDON 29. Londonskim lordmajorjem je za bodoče leto izvoljen Alderman Treloar.

Ustaja na Kubi.

HAVANA 29. Predsednik Palma je sporočil kongresu, da ne umakne izjave glede svojega odstopa.

HAVANA 29. Danes zjutraj je bila od strani Združenih držav ustanovljena provizorična vlada. Vojni tajnik Taft je v uradnem listu objavil, da je on začasno prevzel vlado, dokler ne bo ustanovljena stalna vlada.

HAVANA 29. Vojni tajnik Taft je večeraj popoldne izjavil, da je prepričan, da bodo Združene države morale izkrcati svoje čete, v tem slučaju se bo moral objaviti pregled provizorične vlade. On ne zaupa predlogom nobene stranke, ker je videti povsod neodkritost in ker ni sploh nikjer najti patriotizma, kakor to besedo razumejo Amerikanci. Vladne čete so za posredovanje Amerike.

HAVANA 29. Postopanje vojnega tajnika Tafta je posledica, ker se je ponesrečil poskus, da bi se bilo sklicalo kubanski kongres, ki naj bi volil novega predsednika namesto Palme, ki se s svojimi pristaši brani ostati še nadalje v službi. V času, ko se je imela sinoči otvoriti seja kongresa, so bili navzoči le štirje člani, ki so se konečno odpravili, ne da bi se bila vršila seja.

Rusija.

BELFORT 29. — Veliki knez Mihajil Nikolajevič je potuje v Cannes pasiral tukajšnji kolodvor. Orožništvo je skrbelo za red.

PETROGRAD 29. Kakor poroča opozicijski list „Strana“, je ministerstvo za notranje stvari baje sklenilo staviti pod obtožbo le onih 180 poslancev, ki so podpisali viborški manifest.

KODANJ 29. Vladni list „Danebrog“ piše, da je včerajšnje poročilo lista „Nationaltidende“, češ, da obišče ruska carska dvojica v kratkem danski dvor, le govorica brez vsake podlage.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. septembra.

Tržaška borza.

Najbolje K 19.07¹/₂—19.10¹/₂, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.30—240.30, Francoz K 95.35—95.55, Italija K 95.42—95.65, Italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.42—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 98.65—99.05, ogrska krona renta K 94.70—95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 673.50—675.50, državne železnice K 677.—679.—, Lombardi K 189.—185.—, Lloydove akcije K 782.—790.—, Srečko Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.—do 162.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.—	99.95
„ srebru	100.05	100.05
Avstrijska renta v zlatu	116.55	116.55
„ v kronah	99.15	99.10
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	88.85	88.80
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	112.40	112.45
„ kronah 4 ¹ / ₂ %	94.80	94.90
„ 3 ¹ / ₂ %	84.20	84.20
Akcije nacionalne banke	1777.—	1776.—
Kreditne akcije	674.25	674.40
London, 10 let.	240.07 ¹ / ₂	240.07
100 državnih mark	117.47	117.42
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.10	19.10
100 ind. lir	95.40	95.40
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 96.42, italijanska renta 102.15, španski exterior 96.70, akcije otomanske banke 668.—, Menjice na London 251.70.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 194.—, unificirana turška renta 94.30, avstrijska zlata renta 99.70, ogrska 4¹/₂% zlata renta 99.45, Länderbank 477.—, turške srečko 145.75, parizka banka 15.55, italijanske meridionalne akcije 795.—, akcije Rio Tinto 18.47. Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86¹/₂%, srebru 31¹/₂%, Lombardi 7¹/₂%, španska renta 95.—, italijanska renta 101¹/₂%, tržni diskont 4¹/₂%, menjice na Dunaj —, Mirna.

Tržna poročila 29. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.26 do K 14.28, riž za okt. K 12.26 do 12.23, oves za okt. K 13.64 do 13.66, koruza za sept. — do —, Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje boljše, tendenca mrtva. Prosin: 60.000 met. stot., za 10 stot. nižje. Druga žita mirno. Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september —, za december 38¹/₂%, za marec 38¹/₂%, za maj 38¹/₂%. Mirno. — Kava Rio navadna loco 37—40 navadna rečna 41—42 navadna dolna 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za september —, za oktober 19.45, za november 19.15, za dec. 19.20, za januar 19.30, za februar 19.40. — Mirno. — Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov, á 9³/₄, Sh. Trdno.

Pariz. Riž za tekoči mesec 17.25, za okt. 17.25, za nov.-februar 17.50, za januar-april 17.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.70, za okt. 23.45, za november-februar 23.15, za januar-april 23.30 (mirno). — Moka za tekoči mesec 39.—, za okt. 30.25, za november-februar 30.50, za jan.-april 30.30 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 71.—, za okt. 70¹/₂%, za november-december 70¹/₂%, za jan.-april 71.— (stalo). — Špirit za tekoči mesec 44¹/₂%, za okt. 43¹/₂%, za januar-april 44.—, za maj-avgust 44¹/₂%, (mirno). — Sladkor surov 88¹/₂ uov nov 41¹/₂%, (stalo). — bel za tekoči mesec 28¹/₂%, za okt. 29¹/₂%, za okt.-januar 29¹/₂%, za januar-april 29¹/₂%, (mirno), rafiniran 60.—60.50. — Vreme: lepo.

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Siber R., uradnik, BELJAK: Urvic N., potovalec, DOBRINJ: Potocnik J., zasebnik, LESCE: Grebenc J., zasebnik, LJUBLJANA: Selegel J., inženir, KAPOVAR: Modic F., trg., LJUBLJANA: Eberl R., zasebnik, GRADEC: Mikler E., uradnik, BANJALUKA: Dur J., uradnik, BANJALUKA: Werbenec T., učitelj, JAROSLAV: Balic M., urad., PRAGA: Jelinek J., stud. med., PRAGA: Hranic V., zasebnik, DUNAJ: Wagner A., zas., DUNAJ: Meron G., učitelj, BEROLIN: Rubasch A., trgovec, DUNAJ: Weis C., zasebnik, DUNAJ: Beseta J., uradnik, SRETOMORE: Zanković P., trg., SRETOMORE: Holub K., dijak, OLOMUC: Lubos H., dijak, OLOMUC: Kolonec, dijak, OLOMUC.

Joanka Logar

Mihael Piščanc

miroslav

poročena.

Opčina, 29. septembra 1906.

Pravi ruski kaviar

ruski čaj, Grške oljke, Nove ruske sardine ter raznih delikates v dobi se najbolje in ceneje pri

Franu Vertovec

Trst, ulica Caserma 14
(vogal ulice Molin piccolo)

Riečka podružnica

Hrv. poljodjelske banke

dioničko društvo

Via del Molo br. 2 — REKA — Via del Molo br. 2

Prejema denar na uložne knjižice in ga obrestuje za sedaj po čistih 3.6%.

Prejema denar pod pogoji, ki se imajo določiti, na tekoči račun (Conto Corrente).

Obavlja uplata in izplata na tuji račun na lokalnih in tujih tržiščih.

Kupuje in prodaja na lastni in tuji račun vse deželne pridelke in raznovrstno robo: moko, otrobe, grah, sočivje, laneno in konopno seme, deteljo, seno, suhe češplje, konzerve iz sadja, šiske, želod, borovico, seme buč (misirače, tikve), kože, goveji loj, vosek, umetno gnojivo, gospodarske stroje, vinogradarske oprave in potreščine, (galico in žveplo).

Dajo predujme na vse vrste žita, deželne pridelke in robo, ki ni izložena brzemu pokvarjenju.

Preuzemlje v skladišče žito, deželne pridelke in za uklanjanje sposobno robo v lastnih skladiščih ter izvršuje vse transakcije, ki so s tem v zvezi.

Bavi se v obče z vsemi posli, ki spadajo v te stroke.

Poslovanje strogo, točno in vestno.

Brzjaviti: Poljodjelska, Rieka.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je njegovo prejšnjo na Korzu šte. 2 obstoječo trgovino

z delikatesami in prekomorskim blagom

preložil

v ulico Cavana št. 13

(nasproti škofijski palači)

Ker je nova trgovina povečana ter vedno svežim ter najboljšim raznovrstnim blagom opremljena, nadejam se mnogobrojnega obiska uani

Anton Jurian.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Plazza Caserma šte. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 935.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadrge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davok od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugi in sicer na knjižbo po 5¹/₂%, na menjice po 6%, za zastave po 5¹/₂%.

Uradne ure: od 9.—12 dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednostnih papirjev, listin itd.

Poslovni hranilnični račun 316.004.

Pijanosti ni več

Vzorec tega čudežnega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v tavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivo in zagrabil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkohole in močne pijače. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično praznilo njegovo ozdravljeno.

Prasek „COZA“ je prinesel mir v tisočte družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmogne ljudi.

Ta prasek je že marsikotega mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim oseb. — Zavod, ki poseluje ta čudežni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo, knjigo s pojasnili in en vzorec. Dopisje se v italijanskem jeziku. Zajemeno je, da je prasek popolnoma neskočljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 271 (Anglija)

Na pisma je dlati znamko 25, na dopisnice za 10 stot.

Novo kons. društvo v Barkovljah

priredi

danes 30. septembra t. l.

KONCERT

v proslavo

Obtehnice svojega obstanaka

v svojem sedežu

v Barkovljah (za velikimi žel. mostovi)

Na koncertu svira Wagnerjeva godba.

Začetek ob 4. uri pop. Vstopnina prosta.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR

„Novega Konsum. društva“.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen še ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je nastavljena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vankdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešlejo besedo. Oglaso treba nasloviti na „INSERATNI ODDLEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potom pismu bo dajal „INSERATNI ODDLEK“ informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Udovec mlad z 1 otrokom želi seznaniti se s pridnim dekletom ali udovo brez otrok. Naslov: „A. B. 200“ Poste restante, Piazza Nicolò Tomaseo. 1106

Bicikelj (kolo) prve vrste freilauf se proda za K 80. Naslov: ulica Calvola šte. 14 I. nadst., vrata 6. 1103

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Ceno brez konkurence. — Svoji k svojim!

Dormberška mladina bo imela javni ples danes 30. septembra v prostorih Karla Kerševanija. Svirala bo Sokolska godba iz Prvačine. 1097

Danes 30. septembra vršil se bo zadnji javni ples na Trsteniku. Traja od 4.—10. zvečer. 1093

Službe išče takoj 16-letni mladenič z dobrimi spricavali, več treh jezikov, izvečan v vseh strokah trgovine z jestvinami. Obrniti se je na „Inseratni odd. Edinosti“. 1059

Novi in stari sode, vsake velikosti, prodaja Fran Budau — Trst, ulica Paduina šte. 21. 1096

Velike vinske stiskalnice prodaja in daja v najem Živic, Trgovinska ulica 2. 1089

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo priprava za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim poslovanjem v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddelku Edinosti“. 1100

Išče se služkinja za hišna opravila. Imeti mora dobra spricavala. Plača po zmovernosti. Več se izve pri „Inseratnem oddelku Edinosti“. 1107

Spalna meblirana soba za enega ali dva gospoda se odda v najem. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 1107

Soba meblirana za 1 ali 2 gospoda se odda v najem. Ulica Valmartinog šte. 347, I. n. v Rojanu. 1110

Dekle v službi, želi spoznanje z gospodom v stalni službi. Le resne ponudbe se prosi pod „Slučaj 30“ poste restante Trst, do 7. oktobra. 1119

Mizar išče dela najraje v kakem magazinu za razne mizarke in druge dela. Zmožen je slovensko, italijansko in nemško. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 1117

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladkarij, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljatelj na deželo. 361

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Ples v Ajdovščini priredi fantovski klub danes 30. sept. v narodno okrašen dvorani g. Bratina. — Pri plesu svira slav. polnoštevilna godba iz Prvačine. Na obilno udeležbo uljudno vabijo Fantje. 1099

Učiteljica glasbe z državnim izpitom na Dunaju, podučuje glasovir. — Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 1079

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14) Palača Salemi Trgovina s kuhinjsko opremo z emalirane in litega železa glinastih posod in steklenine.

Franc Suc (ulica Barriera vecchia šte. 5) Razprodaja lončevine in kuhinjske opreme. Zmerne cene.

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršni si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski vzorci, po najzmernejših cenah. 455

Izletniki! Josp Živec v Skopem toči najbolji teran, postreže tudi z dobrimi jedili. 1112

Maček črn, skopljen, z belimi madeži na nogah, izgubil je v soboto 22. septembra iz hiše via S. Francesco 41. Kdor ga donese ali kaj izve naj se potrdi v ulico Giorgio Galatti 18, kjer dobi primerno nagrado. 1333

Podpisani sem v ulici Lazzarotto vecchio šte. 19. (na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelki iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brač) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze sam kraj Vam zagotovim, da je kakovost najboljša. Da zamoreni cenjenim odjemalcem jamčim za pristoje vino, sem zablodil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih vinov v Bolu in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerno ceno.

V nadi, da me počastite z Vašo naročbo belečine se naj-udajeje

IVAN CVITANIČ.

JADRANSKA BANKA

TRSTU

UL. NICOLÒ MACHIAVELLI 26.

Eskomptuje menice, daje predujme na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih. - - - -

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji. - - - -

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih, pod najugodnejšimi pogoji. - - - -

Sprejema vloge: na knjižice po 3%, na tekoči račun po 3 1/2% z odpovedjo 3 dni, na žiro-račun po 3 1/2% bez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti. - - - -

Vse vloge se potrdijo v tozadevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in tuzemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrepanja.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vuvčuje kupone in izrebane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z ru-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike

Najnižje konkurenčne cene.

CORDIAL ZABAGLIONE

odobrena od oblasti.

Narejen iz belega vina in rumenjakov jajc, iz-
vrstno sredstvo za ojačenje želodca za rekonvale-
scentne in vse osebe, ki trpe na slabem želodcu. Prireja

VITTORIO PIDUTTI

TRST, ulica Sette Fontane št. 1

Na prodaj v prodajalnicah tekočin, žganjarijah
kavarnah itd. itd.

Edvard Cuccagna

Trst, ulica Caserma 10 (ogel ulice Valdirivo)

Zaloga ustrojenih kož

z veliko izbero

non predmetov za čevljarje. non

Cene, da se ni bati konkurence.

L.G. Colombani

Trgovina manifakturnega blaga
ulica Vincenzo Bellini št. 18

Volneno blago za gospe, Svila, Zefir,
Perkal, nogovice, Perilo in drobni
predmeti.

Tapecirarska delavnica

IVAN KRSTNIK CAZORZI

TRST ulica Dom. Rossetti št. 1

(vokal ulice Stadion)

Izvršuje vsako tapecirarsko delo z največjo
hitrostjo, eleganco in po zmernih cenah.

Specijalitete:

okrašenja sob, stanovanj in hotelov

Vsakovrstne dekoracije.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv
ki je vedno preskrbljena z najboljšim
kranjskim blagom. Prodaja na debelo in
drobno. Pošiljanje na dom.

Telefon št. 1664.

Trst — Austro - Americana — New-York

Anonimno parobrodno društvo.

Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med

Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike

z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgrajeni navlašč

za prevažanje izseljencev.

V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novo-

zgrajenem hotelu: „PENSION-AUSTRO-AMERICANA“.

Iz TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik

GIULIA

odpotuje v NEW-YORK dne 3. oktobra t. l.

Cene jako nizke.

Za natančnejša navodila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904
najvišja odlika „Grand Prix“

Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo koviško čistilo

Zastopnik:

Alberto

Tedeschi

TRST

CORSO št. 4 III. n.

Vekoslav Plesničar

trgovec jestvin, ulica Giulia 29, Trst

zalagatelj ces. kr. državnih uradnikov

pošilja vsakovrstno blago franko na dom v Trst in po vsej Avstro-Ogrski.

Daje primerne % postrežba najtočnejša. Cene brez konkurence.

Ceniki na razpolago.

SPECIJALITETA: Sveže in kuhano maslo na debelo in na drobno.

Tri dni v Milanu.

Pot iz Trsta tja in nazaj omnibus s postaje in na postajo v Milanu.

Stanovanje v velikih hotelih »PARIZ« in »BUENOS AYRES«. Popolna hrana, trikrat na
dan z vinom vred. — Svoboden vstop na razstavo vse dni. — II. razred kron 66.— vse
vračuneno. III. razred kron 55. Za nadaljno bivanje v Milanu kron 9 vsaki dan. Samo
sobe v hotelih kron 2, 3, 4, 5 skupno s posteljo, postrežbo in razsvetljavo. Prijaviti se je

TRIESTE-OFFICE ulica San Giovanni št. 18

TELEFON 1473

Pristno, garantirano, čisto, toskansko

Succa olje iz oljk in vino Chianti

tvrdke **GIUSEPPE FERRANTE** v Florenci

razpošilja zastopnik

ALEKSANDER GAZULLI, ul. Stadion 14, Trst

Fotografični atelje D. Petener

ulica Torrente št. 20

že toliko časa dobro poznani svojim članim stalnim
in prigradnim odjemalcem radi svojega natančnega in
umetnega izvrševanja, naznanja, da zniža z današ-
njim dnevnim tarifnim cenam svojih del in sicer
bo izdeloval:

6 fotografij v vizitnem formatu
za samo 3 K.

Vzlic temu hoče pa kakor doslej izvrševati nara-
čena mu dela natančno in ves no v umetniškem oziru
in točno po najmodernejših načinih umetnosti.

S tem zadošča zgoraj omenjeni atelje želji
enjenega občinstva in članah uradnikov posebo onih,
ki potrebujejo fotografije za legitimacije ter daja isto-
časno priliko osredotčiti se silitih in valjivih agen-
tov, v nadi, da ga bo p. n. občinstvo počastilo ne-
zmanjšanim zaupanjem in obiskom.

Izvrše se povečanja in reprodukcije skupin, hiš in

umetniških predmetov, in sicer v kakršni koli

valikosti. — Cene jako zmerno.

V prodajalnici obuvala

„Al Buon Operaio“

TRST — ulica di Riborgo št. 31

je na razpolago

velika izbira obuvala

za moške, ženske in otroke.

Cene zmerno.

Ako hočete imeti pōd iz dobrega

suhega jelovega lesa in lepo obdel-
nega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi

BART. BIDOLI - TRST

ulica SS. Martiri št. 19

Razpošilja se tudi na deželo.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega,
Schaffhouse, Longines, Tavenes itd.
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe. Zbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Velika izdelovalnica

nogovic na stroj

naročila in poprave se takoj vsprejemajo

Jamči se za največjo

hitrost in točnost

Za naročbe se je oglašiti izdelovalnici nogovic gospe

Fanny Jakob — Ivessich

ulica Rapicio št. 4, IV. nadstr.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG

pri kolesih in motocikletih potrebnih pritkljin

mehanična delavnica — kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premečnin in pridelkov
proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na
Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže
na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako
ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer se ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spo-
štovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavno poverjenišvo za Trst, Goriško in Jstro pri g. Drag. Starec na Proseku pri Trstu